

Ståle Pedersen er hørselshemmet og lærer. Da han tok med tolk på skolen for å høre elevene ordentlig, sendte rektor ham hjem.

Drømmejobben ble et mareritt for læreren. Nå er han endelig blitt hørt - ved hjelp av advokat!

Journalist
**ASTRID ØVRE
HELLAND**
astrid.helland
@nordlys.no

- Det er synd at man må engasjere advokat for å få det man har rett på, sier Ståle Pedersen, som nylig kom seirende ut av en lang kamp mot kommunen til å bruke tolk på arbeidsplassen.

Pedersen er utdannet lærer, og fikk i 2007 drømmejobben da han ble ansatt ved en barne-skole i Kåfjord. Pedersen har selv vært hørselshemmet siden han var liten, og var lærer for både hørende og døve elever. Derfor ble undervisningen hans lagt opp litt annerledes enn det som er vanlig.

I lunsjpauser, enkelte timer og på foreldremøter ble det brukt mikrofon, slik at han fikk med seg det som ble sagt.

Pedersen måtte imidlertid konsentrere seg mye for å høre de andre, og noen ganger glemte kollegaer å sette på mikrofonen.

På tross av utfordringene like han seg godt på jobben, og synes at ordningen fungerte bra. Det hele skulle forandre seg da han fikk små barn. Med søvnmangel, krevende dager og lite tid til å hente seg inn, ble det vanskeligere å konsentrere seg.

Situasjonen begynte å slite psykisk på ham, og han tok kontakt med Nav. De anbefalte ham å sykemelde seg, og sa de skulle de hjelpe ham å komme frem til en løsning.

I et møte med NAV ble det tatt opp at han kanskje kunne bruke tolk.

- Nav hadde tidligere anbefalt meg å si opp stillingen min, det ønsket jeg ikke, så jeg bestemte meg for å forsøke lærerjobben med tolk.

Han informerte så skolen om valget, og da sykemeldingen var gått ut, møtte han opp på skolen med tolk.

Sent hjem

Men da Pedersen kom på jobb, fikk han beskjed av rektor om at han og tolken må dra hjem igjen.

De hadde ikke noe annet valg enn å forlate skolen.

Rektor ville ha et møte om situasjonen, og sendte en innkal-

SENDT HJEM: Det hørselshemmede Ståle Pedersen liker best med jobben som lærer er relasjonen mellom elevene og læreren. Men da han tok med tolk på skolen, ble han sendt hjem.

lelse til Pedersen.

- I brevet sto det at kommunen ikke anså bruk av tolk som en god løsning for kommunikasjonen mellom lærer og elev.

Pedersen bestemte seg for å engasjere en advokat. Det ble flere møter med kommunen, og sammen med advokaten hentet Pedersen inn dokumentasjon fra andre skoler som hadde hørselshemmede lærere med tolk.

- Vi hadde fått beskjed om at behandlingstiden bare skulle være på noen uker, men månedene gikk.

Gjennom hele prosessen var

Pedersen borte fra skolen.

- Det var veldig belastende for meg at jeg ikke kunne gå på jobb. Man føler seg lite verdt når man får beskjed at du er ikke ønsket, eller at de kan ikke bruke deg. Det som var ekstra ille var at jeg visste at jeg hadde retten på min side, og at arbeidsgiver ikke hadde grunn til å nekte meg tolk.

Pedersen hadde ennå litt kontakt med elevene, og fikk høre at det var flere som lurte på hva som var skjedd.

- Hvilke forklaring de fikk, vet jeg ikke.

Kommunen snudde

Etter flere møter, mye dokumentasjon og hardt press fra advokaten og Pedersen, bestemte kommunen seg for å snu. Da hadde Pedersen ventet i et halvt år på en avgjørelse.

- De sa jeg kunne prøve å jobbe med tolk en stund. Ifølge kommunen er jeg nå i en prøveordning, selv om jeg egentlig har vært fast ansatt i åtte år.

Det var advokat René Stub-Christiansen som hjalp Pedersen i prosessen. Han har jobbet mye med døves rettigheter, og betegner saken til Pedersen som en seier for alle døve som

strever med å få tolk på jobb.

- Denne saken har vært kompleks og prinsipielt viktig fordi den reiser spørsmål om døve lærere har rett til å kreve tegnspråk på arbeidsplass i der man har hørende elever. Saken har vært viktig både for arbeidsrettslig spørsmål, men også når det gjelder diskrimineringsvernet og rett til erstatning.

I tillegg til å få jobben tilbake, er Pedersen også tilkjent erstatning for utgiftene saken har påført ham.

- Dette er en seier for alle som opplever at de blir nektet tilrettelegging med tolk på arbeids-

plass, noe vi mener døve som hovedregel har krav på. Så lenge det finnes tolk så kan vi ikke se noe grunn til å diskriminere døve lærere i forhold til hørende lærere, sier advokaten.

I januar 2015 var Pedersen tilbake på arbeid. Denne gangen på en annen skole, som han trives godt på.

- Det er mye lettere for meg å gjøre en god jobb nå som jeg har tolk tilgjengelig, enn det som var tidligere da jeg jobbet i flere år uten, sier Pedersen.

Han er likevel skuffet over kommunens håndtering av saken.

- Jeg synes det er synd at man skal være nødt til å ta advokat for å kunne bruke tolk i arbeidet. Det er et hjelpemiddel man som hørselshemmet har rett på gjennom folketrykkløven. Det er NAV som dekker utgiftene i forbindelse med tolkning i arbeidslivet, slik at arbeidsgiver blir ikke økonomisk belastet.

- Vi gjorde en vurdering

Pedersen var tidligere ansatt på Mandalen skole i Kåfjord. Rektor på skolen, Bård-Gunnar Hansen, ønsker ikke å uttale seg om saken til media, etter som det er en personalsak.

FAKTA

Døves rett til tolk:

Arbeidsgiver har plikt til å tilrettelegge for arbeidstakere med redusert arbeidsevne. Dette følger blant annet av arbeidsmiljøloven § 4-6.

Det er forbudt å diskriminere personer i arbeidslivet som har nedsatt funksjonsevne, noe som er nedfelt i en rekke bestemmelser, herunder i tilgjengelighetsloven § 21.

Døve arbeidstakere har rett til tolk på arbeidsplass (TPA) etter folketrykkløven § 10-5. Alternativet kan være at arbeidstaker velger å benytte seg av individuell tolk i stedet eller at Nav inngår en fast avtale med en frilanstolk for å sikre forutsigbarhet og stabilitet.

FOTO: BRIAN BERTELSEN

Rådmannen i Kåfjord, Einar Pedersen, forteller at det var nødvendig å gjøre en grundig vurdering knyttet til problemstilling av bruk av tolk for hørende.

- De vurderingene vi gjorde gjaldt hva som er elevenes beste, og deres forutsetning til god opplæring. Vi har også sett på arbeidstakers rettigheter. Etter grundige vurderinger har vi kommet frem til at vi ville videreføre arbeidsforholdet, sier rådmannen.

Han ønsker ikke å kommentere ytterligere detaljer i saken.